

Introducció a l'economia del procomú. Una economia comunitària, social i solidària

LA COMUNIFICADORA
programa d'impuls de l'economia col·laborativa procomú

Barcelona, Convent de Sant Agustí, 25 Octubre 2018

- **Procomuns tradicionals**
  - Concepte
  - Erradicació
  - Respostes
- **Procomuns digitals**
  - Concepte
  - Llicències lliures
- **Economies de plataforma**
  - Consum col.laboratiu
  - Economies del compartir
  - Economies extractives
  - Respostes:
    - Economia Social i Solidària
    - Cooperativisme de plataforma
    - Cooperativisme obert
    - Sostenibilitat del procomú i models híbrids

Procomuns tradicionals

- Concepte
- Erradicació
- Resposta

Economia

Satisfer les necessitats de les persones

Intercanviant béns i serveis (mercat)

Impostos, gestió i serveis públics (estat)

Autogestionant recursos comunals (procomú)

(*) **profit comú** | sinònims: comú, empriu, bé comunal, béns comuns

El **procomú** és una **construcció social** sobre uns recursos naturals o culturals

Procomú =

recurs+persones+regulació comunitària

Els recursos compartits tenen una regulació i uns mecanismes de producció, reproducció, gestió i presa de decisions que crea i modifica la mateixa comunitat

“... cuando hablamos de **bienes comunes** aludimos a **un recurso**, pero también a las **normas** que regulan su uso y, sin duda, a la **comunidad activa** que en la práctica elabora tales normas y a la fuerza de trabajo necesaria para mantener el recurso y su gobernanza...”

Rubén Martínez et al. La Hidra 2016

Estany de **Banyoles**. Ús comunal de les aigües.
Foto: Ajuntament de Banyoles CC-by 2.5

La **comunitat** la formen els qui treuen profit dels recursos i sol ser fàcil formar-ne part

El **procomú** és una **construcció social** sobre recursos naturals o culturals

El procomú tradicional pot ser:

Material i limitat:

- > Recursos naturals
(aigua, pastures, boscos, ...)
- > Espais i estris comunals
(forn, forja, molí, era, plaça, ...)

Immaterial i ilimitat:

- > Coneixements i habilitats
- > Llengües, cultura

Forn comunal de **Capafonts**.
Foto: © Ticnet.cat

La regulació depèn de les seves
característiques; és de **sentit comú**
No es regula igual un recurs que un altre

Formes d'organització popular:
assemblees populars, consells oberts...
ben bé fins a principis del segle XVIII.

Estructuraven una societat en què el dret
d'aprofitament col·lectiu, la subsistència
del veïnat i la sostenibilitat dels recursos
estava per sobre de l'individu i la
 propietat privada.

Dibuixa una època de llibertat i d'igualtat
que ha estat molt poc estudiada o,
majoritàriament, ocultada des de la
història oficial.

<http://www.elcomu.cat/bloc/>

<http://reconstruirelcomunal.net/>

<http://reconstruirelcomunal.net/wp-content/uploads/2015/03/David-Algarra-El-com%C3%BA-catal%C3%A0.pdf>

femreconstruir

free
knowledge
institute

Lab
Laboratori
d'empresarietat
social
cooperativa
COOP

Garret Hardin: The Tragedy of the Commons (1968)

Recurs d'accès obert
+ actitud egoista
= esgotament del recurs

No es basa en casos reals
sinó en models simulats

No té en compte la capacitat
d'arribar a acords de
regulació d'ús

The Tragedy of the Commons

The population problem has no technical solution;
it requires a fundamental extension in morality.

Garrett Hardin

At the end of a thoughtful article on the future of nuclear war, Wiesner and York (1) concluded that: "Both sides in the arms race are . . . confronted by the dilemma of steadily increasing military power and steadily decreasing national security. *It is our considered professional judgment that this dilemma has no technical solution.* If the great powers continue to look for solutions in the area of science and technology only, the result will be to worsen the situation."

I would like to focus your attention not on the subject of the article (national security in a nuclear world) but on the kind of conclusion they reached, namely that there is no technical solution to the problem. An implicit and almost universal assumption of discussions published in professional and semipopular scientific journals is that the problem under discussion has a technical solution. A technical solution may be defined as one that requires a change only in the techniques of the natural sciences, demanding little or nothing in the way of change in human values or ideas of morality.

In our day (though not in earlier times) technical solutions are always welcome. Because of previous failures in prophecy, it takes courage to assert that a desired technical solution is not possible. Wiesner and York exhibited this courage: publishing in a science

journal judgment. . . . Whether they were right or not is not the concern of the present article. Rather, the concern here is with the important concept of a class of human problems which can be called "no technical solution problems," and, more specifically, with the identification and discussion of one of these.

It is easy to show that the class is not a null class. Recall the game of tick-tack-toe. Consider the problem, "How can I win the game of tick-tack-toe?" It is well known that I cannot, if I assume (in keeping with the conventions of game theory) that my opponent understands the game perfectly. Put another way, there is no "technical solution" to the problem. I can win only by giving a radical meaning to the word "win." I can hit my opponent over the head; or I can drug him; or I can falsify the records. Every way in which I "win" involves, in some sense, an abandonment of the game, as we intuitively understand it. (I can also, of course, openly abandon the game—refuse to play it. This is what most adults do.)

The class of "No technical solution problems" has members. My thesis is that the "population problem," as conventionally conceived, is a member of this class. How it is conventionally conceived needs some comment. It is fair to say that most people who anguish over the population problem are trying to find a way to avoid the evils of over-

What Shall We Maximize?

Population, as Malthus said, naturally tends to grow "geometrically," or, as we would now say, exponentially. In a finite world this means that the per capita share of the world's goods must steadily decrease. Is ours a finite world?

A fair defense can be put forward for the view that the world is infinite; or that we do not know that it is not. But, in terms of the practical problems that we must face in the next few generations with the foreseeable technology, it is clear that we will greatly increase human misery if we do not, during the immediate future, assume that the world available to the terrestrial human population is finite. "Space" is no escape (2).

A finite world can support only a finite population; therefore, population growth must eventually equal zero. (The case of perpetual wide fluctuations above and below zero is a trivial variant that need not be discussed.) When this condition is met, what will be the situation of mankind? Specifically, can Bentham's goal of "the greatest good for the greatest number" be realized?

No—for two reasons, each sufficient by itself. The first is a theoretical one. It is not mathematically possible to maximize for two (or more) variables at the same time. This was clearly stated by von Neumann and Morgenstern (3), but the principle is implicit in the theory of partial differential equations, dating back at least to D'Alembert (1717–1783).

The second reason springs directly from biological facts. To live, any organism must have a source of energy (for example, food). This energy is utilized for two purposes: mere maintenance and work. For man, maintenance of life requires about 1600 kilocalories a day ("maintenance calories"). Anything that he does over and above merely staying alive will be defined as work, and is supported by "work calories" which he takes in. Work calories are used not only for what we call work in common parlance but also for

Elinor Ostrom: Governing the Commons

The Evolution of Institutions for Collective Action (1990)

El 2009 Rep el Premi Nobel de l'Economia per la seva recerca sobre el procomú.

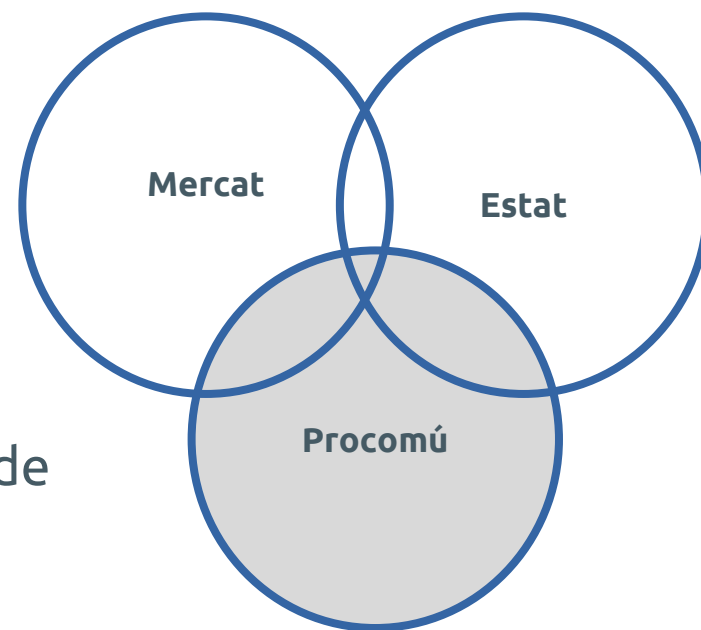

Estudia la **sostenibilitat comunal** a partir de cententars de casos reals de producció, reproducció i gestió del procomú.

Distingeix l'economia en 3 àmbits: el procomú, el mercat i l'estat.

Els individus d'un grup poden intervenir a definir la **governança**, les regles de la seva interacció al voltant del recurs comú que comparteixen.

Mercat - Estat - Procomú

Gestió de la pesca a Filipines
Recol·lectors de cautxú a l'Amazones

Gestió comunal dels prats, rius i boscos a Suïssa des del segle XIII
Gestió comunal dels regadius a València

Erradicació del procomú - «Commons a Coops» Iván Miró

Tancament dels camps a Anglaterra, desamortització a Espanya, consolidació de la propietat privada -> empeny els camperols a la proletarització -> situació d'explotació i desposessió col·lectiva.

Resposta. Associacionisme obrer, cooperativisme de consum i treball, solidaritat social i suport mutu.

<http://www.elcomu.cat/bloc/>

<http://reconstruirelcomunal.net/>

<http://reconstruirelcomunal.net/wp-content/uploads/2015/03/David-Algarra-El-com%C3%BA-catal%C3%A0.pdf>

fem reconstruir

free
knowledge
institute

Lab
Laboratori
d'emprenedoria
social
cooperativa
COOP

Cooperativisme

Resposta a la destrucció del comunal i la proletarització

Autogestió, responsabilitat democràtica, equitat

L'Obrera Mataronesa, 1864
L'Econòmica de Palafurgell, 1865
...

1. Adhesió voluntària i oberta
2. Gestió democràtica
3. Participació econòmica
4. Autonomia i independència
5. Educació, formació i informació
6. Cooperació entre cooperatives
7. Interès per la comunitat

Principis de l'Aliança Cooperativa Internacional (1995) basats en els ideats per la primera cooperativa de la Rochdale (Anglaterra, 1844)

Procomuns digitals

- Concepte
- Llicències lliures

El procomú digital és una **construcció tecnosocial** que produeix un bé fàcil de compartir

Domina el model de producció entre iguals basada en el procomú

El procomú digital és:

Immaterial, replicable:

- > Programari
- > Obres culturals
(textos, imatges, audiovisuals)
- > Cartografia
- > Bases de dades

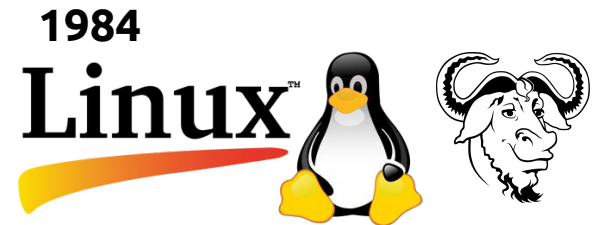
Material, replicable

- > Hardware i disseny obert

(Quasi) il·limitat:

- > Té límits en la seva base física
(infraestructures, energia)

1973-78
TCP/IP

1911

1975

1976

**Contramodel
corporatiu
privatiu**

Llicències: marc social i jurídic del procomú digital

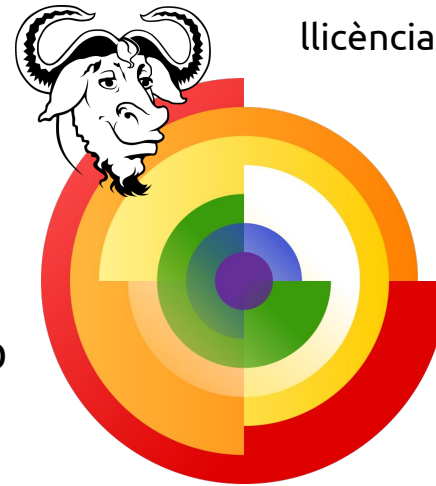
Llicències lliures: 4 llibertats

Llicència: permís públic que acompanya una obra i que permet a qualsevol exercir:

- la **llibertat 0 d'utilitzar** l'obra i gaudir dels beneficis del seu ús
- la **llibertat 1 per estudiar** l'obra i aplicar el coneixement adquirit amb ella
- la **llibertat 2 per fer i redistribuir còpies**, totals o parcials, de la informació o expressió
- la **llibertat 3 per fer canvis i millores**, i per distribuir les obres derivades

Hack jurídic: un dret que **no és reserva** l'autor és un dret que **s'allibera** per als altres

Richard Stallman va iniciar el projecte GNU el 1984 i va definir la llicència GPL

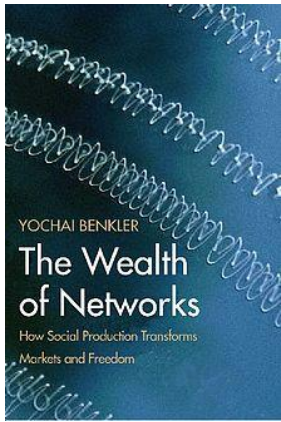

Erik Möller va impulsar el 2006 la definició consensuada "Freedom defined"

Vegeu: [Freedom defined](https://www.fsf.org/philosophy/free_defined.html)

Imatges: Creative Commons CC-by | JericoDelayah CC-by-sa

Yochai Benkler: The Wealth of Networks How Social Production Transforms Markets and Freedom (2006)

La riquesa de les xarxes.

Com la producció social transforma els mercats i la llibertat

- La producció col.laborativa emergent (producció entre iguals basada en el procomú- **Commons Based Peer Production CBPP**- desplaça l'equilibri de poders entre el mercat, l'Estat i la societat civil i esdevé un 3er model (intraempresa, mercat, p2p).
- Cal tornar als sistemes de governança de FLOSS per capgirar el domini dels models corporatius en l'evolució de la producció social.
- En **Ostrom**, el procomú es refereix a un **model de governança del recurs**, Benkler se centra en el **caràcter obert i lliure de les relacions**.
- El **caràcter obert** dels procomuns digitals, fa que **no sigui fàcil definir un «subjecte» concret i estable sobre el qual recauria la governança**.

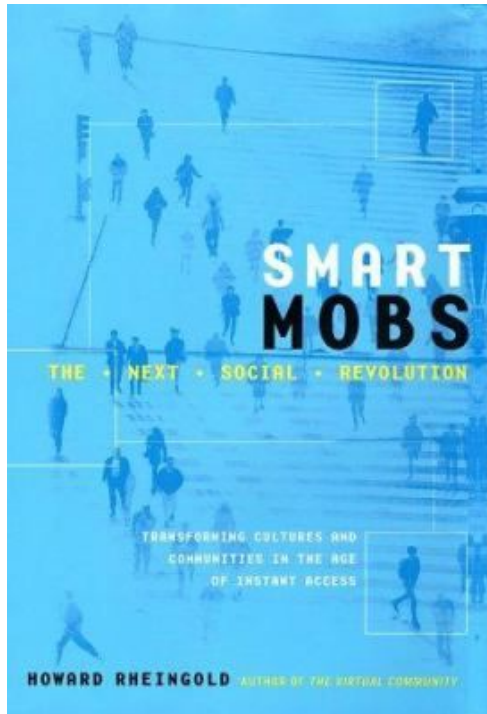
[Yochai Benkler](#), CC BY-NC-SA [Foto](#) by Joi Ito, CC BY

Economies “col·laboratives”

- Consum col.laboratiu
- Pràctiques del compartir
- Economies de plataforma
- Respostes:
  - Economia Social i Solidària
  - Nous conceptes (cooperativisme + procomuns)
    - Cooperativisme de plataforma
    - Cooperativisme obert
    - Sostenibilitat del procomú i models híbrids

Consum col·laboratiu

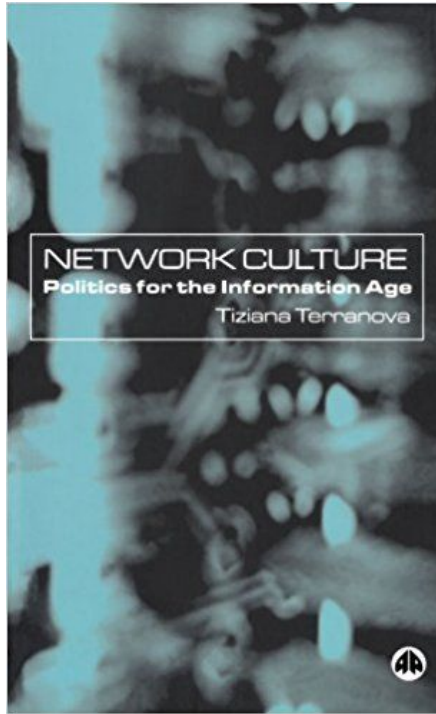
2002 Howard Rheingold
Smart Mobs

Comunicació

Convergència entre la cultura popular, la tecnologia i l'activisme social, està resultant en noves formes d'acció col·lectiva.

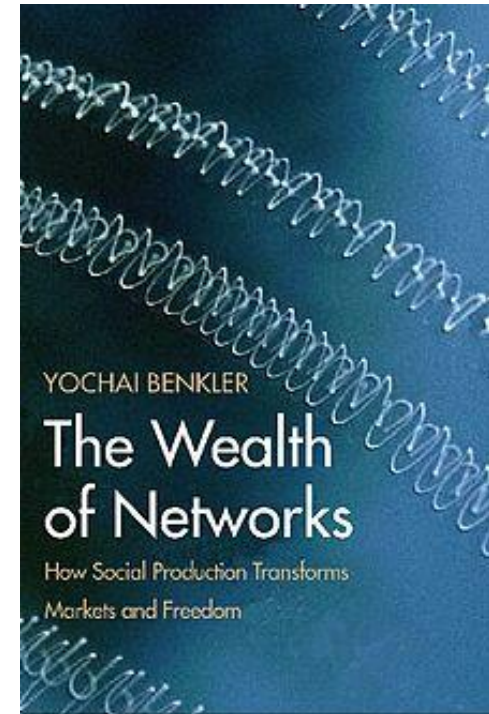
2005 Tiziana Terranova
Network Culture

Treball digital i comuns

Fa notar que la font del valor en l'economia digital és el treball 'free'-lliure i gratuït - dels usuaris

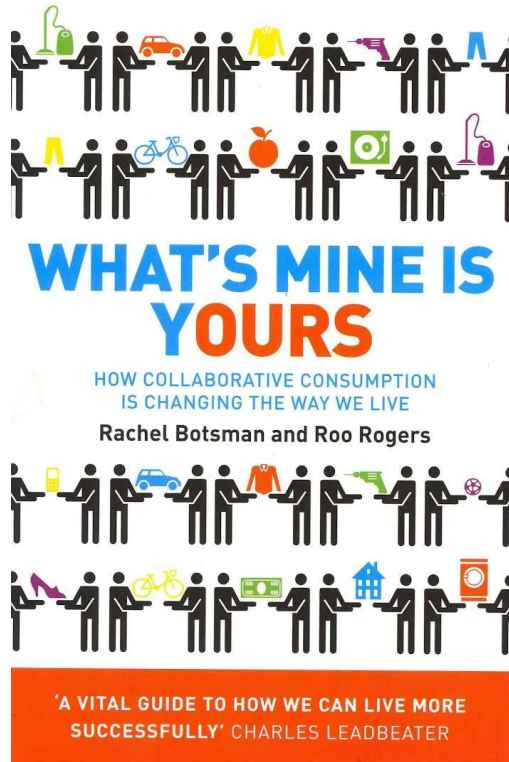
2006 Yochai Benkler
The Wealth of Networks

Consum col·laboratiu

2010 Rachel
Botsman
What's mine is yours

Consum col.laboratiu com
la possibilitat de deixar,
intercanviar, compartir,
donar productes i serveis a
través de la tecnologia i les
xarxes socials.

2011
Universalització
accés a telèfons
intel·ligents +
crisis econòmica i
política + crisis
ideologia
econòmica
neoliberal +
interès per
models
alternatius, canvi
climàtic.

Pràctiques del compartir

By Laura Recio Hidalgo [CC BY-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>)], from Wikimedia Commons

Optimització de recursos

Intercanvi entre iguals

Col.laboració

Co-creació de productes i serveis

Collaborative Communities

...and resolve your doubts about photography
In StockExchange Photography anyone can ask and answer questions about photography and rate the best answers

On my way living through

Make your lunch with organic food...
cultivated by agro-ecological communities like YoComproSano or Taiwan

Donate things you are not going to use and somebody needs...
using nolotiro.org or Freecycle
...or sell them putting an ad on Ebay

Find a shared WiFi...
FON and Gullfi are wireless networks where users who share their connection

 <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Economies extractivistes de plataforma

The eBay logo, featuring the word "eBay" in a multi-colored font (red, blue, yellow, green).

1995

NETFLIX

The Google logo, featuring the word "Google" in its characteristic multi-colored font.

1998

The Facebook logo, featuring the word "facebook" in white lowercase letters inside a blue rectangular box.

2004

The Amazon.com logo, featuring the text "amazon.com" in black with a curved orange line underneath.

2005

The Bla Bla Car logo, featuring the words "Bla Bla Car" in green, blue, and red.

2006

The change.org logo, featuring the text "change.org" in red.

2007

The Airbnb logo, featuring a red heart-shaped icon and the word "airbnb" in red.

2008

The TaskRabbit logo, featuring a green rabbit icon and the text "TaskRabbit" in green.The Uber logo, featuring the word "UBER" in large, bold, black capital letters.

2009

https://www.slideshare.net/David_Weingartner/collaborative-economy-and-collaborative-enterprise

fem4econ

The Free Knowledge Institute logo, featuring a green circular icon and the text "free knowledge institute" in green.The Lab COOP logo, featuring the word "Lab" in a pink box and "COOP" in red below it, with the text "Laboratori d'empredoria social cooperativa" in small print.

Economies extractivistes de plataforma

StartUps = que generen expectatives i capten inversions

Corporacions unicorn multinacionals = accions en borsa, disruptives amb les economies locals, impacte en drets laborals i socials

2005

amazon mechanical turk
beta Artificial Intelligence

2008

2009

UBER

2013

Corporacions gegants multinacionals = accions en borsa, oligopoli o quasi-monopoli de diversos recursos digitals

fem4econ

free
knowledge
institute

Lab
Laboratori
d'emprenedoria
social
cooperativa
COOP

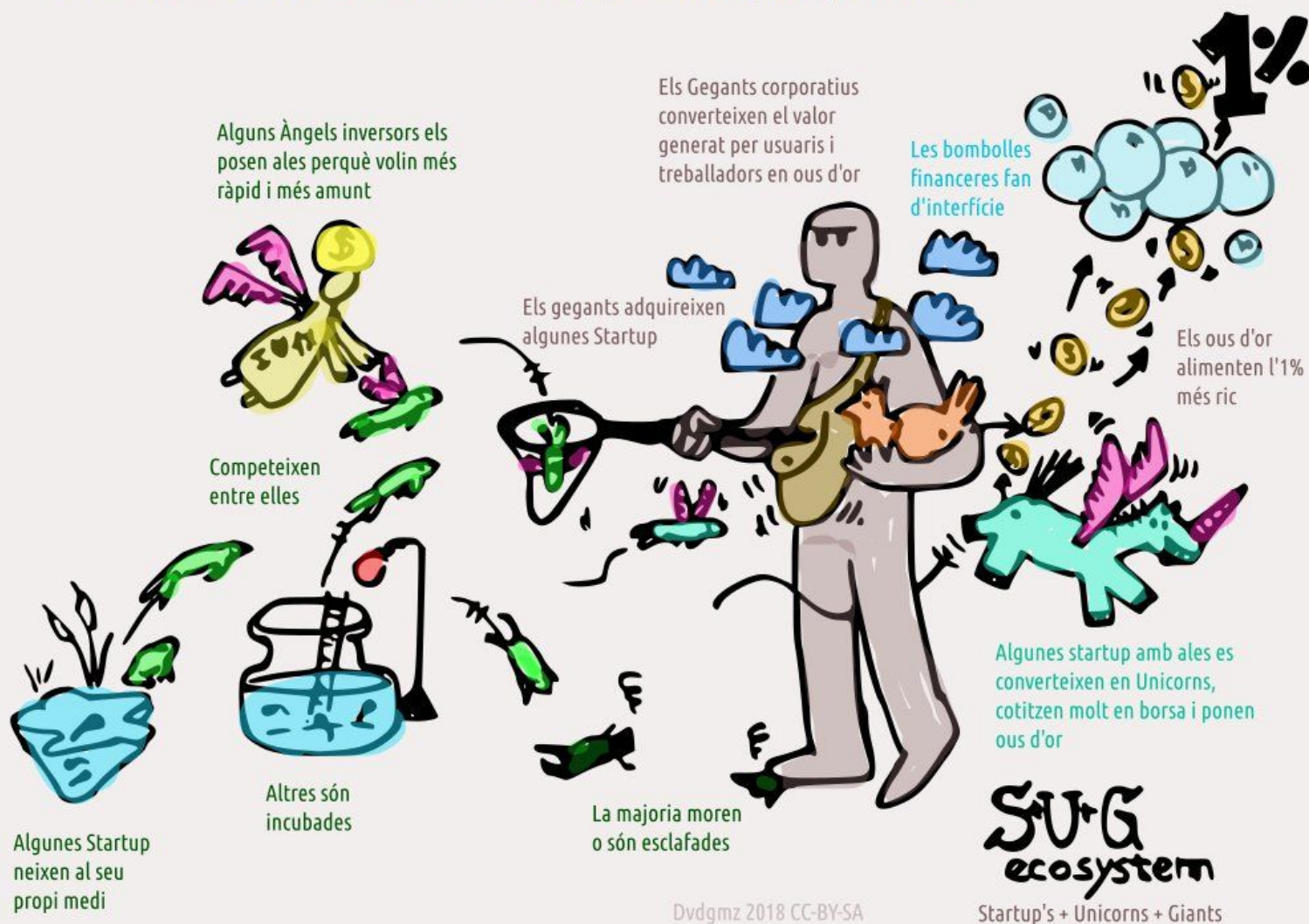
SUG: un ecosistema que alimenta l'1% més ric

Format per empreses emergents (startup), inversors de risc (business angels), gegants corporatius oligopolístics i empreses "unicorn" que ràpidament aconseguixen altes cotitzacions en borsa.

El conjunt de l'ecosistema maximitza el lucre, que enriqueix als que ja són rics i els manté en posicions de poder.

Un bestiar de l'economia capitalista extractiva actual i les seves dinàmiques.

No és natural ni inevitable. Un altre ecosistema econòmic més just, democràtic i cooperatiu ja està en marxa.

Reivindicacions per drets socials, laborals, que rebran impacte de plataformes extractives.

Reactivació de la gestió comunitària

2016 La Hidra Usos del temps i gestió comunitària

2017 Comuns urbans patrimoni ciutadà

COMUNS URBANS PATRIMONI CIUTADÀ

Marc conceptual Jurídic i propostes normatives

Febrer 2017

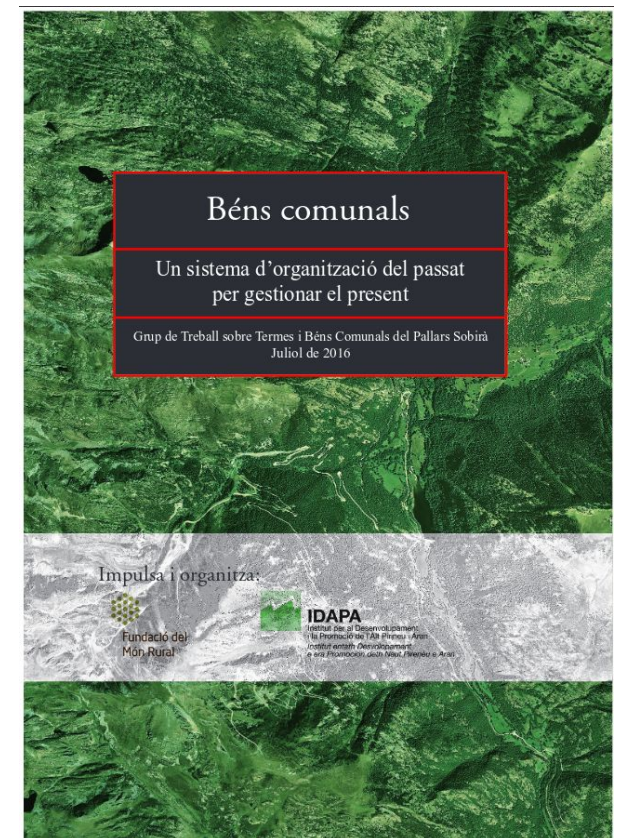
El nou govern de la ciutat de Barcelona aposta per l'impuls d'un programa de desenvolupament dels comuns urbans. Una aposta que passa pel reconeixement de l'existència d'un Patrimoni Ciutadà a través del qual es pot donar suport, impulsar i consolidar processos d'acció comunitària i explorar nous models de governança sota principis d'autonomia i sostenibilitat, i que facilita la proposta de polítiques públiques que parteixin de les demandes territorials i de les organitzacions socials.

El context de proliferació de pràctiques comunitàries diverses ha empès al llarg dels darrers anys a l'Ajuntament de Barcelona a prendre posicionament i desenvolupar normatives i accions envers a aquestes pràctiques, essent les principals iniciatives municipals existents: Gestió Cívica, Pla Buits i convenis de cessió d'ús d'espais municipals (Pla Locals i altres accions).

Actualment es veu necessari avaluar aquestes iniciatives concretes i aprofundir en la definició i construcció de noves formes d'institucionalitat que abordin de forma més integral la relació entre institució i comuns urbans, permetent o fomentant una gestió més democràtica, efectiva i transparent d'aquests darrers.

L'objectiu és generar una proposta de marc conceptual i normatiu que defineixi com la institució ha d'acompanyar aquestes pràctiques comunitàries, així com definir quin ha de ser el retorn d'aquestes pràctiques i sota quins criteris de transparència, equitat i democràcia.

2016 FMR Grup de treball Un sistema d'organització del passat per gestionar el present

Revitalització de l'ESS

Abast i composició

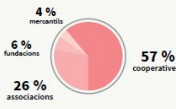
IMPLICACIÓ

PERFIL MITJÀ D'ORGANITZACIÓ

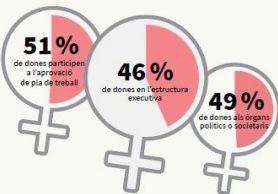
TIPUS D'ORGANITZACIÓ

el mercat social català 2017

Criteris de funcionament

PARITAT

* Segons les dades de les 144 organitzacions que han fet el balanç social

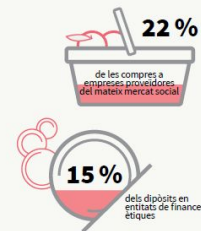
BENESTAR LABORAL

Valoració de la qualitat laboral de les persones treballadores:

* Segons l'opinió expressada pel 46% de les persones treballadores

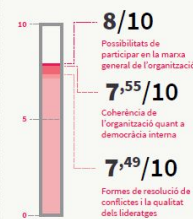
COMPROMÍS SOCIAL

* Segons les dades de les 146 organitzacions que han fet el balanç social

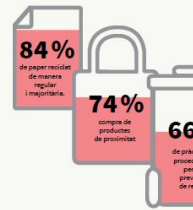
DEMOCRÀCIA

Valoració de la democràcia interna de les persones treballadores:

* Segons l'opinió expressada pel 46% de les persones treballadores

COMPROMÍS AMBIENT

* Segons les dades de les 146 organitzacions que han fet el balanç social

Què entenem per mercat social?

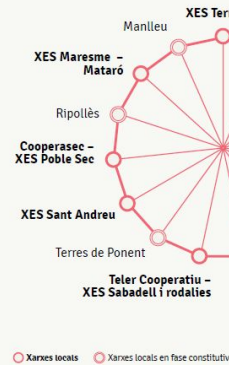
(...) Una xarxa de producció, distribució i consum de béns i serveis (els fluxos), que funciona amb criteris democràtics, ecològics i solidaris en un territori determinat, i que està constituïda, tant per empreses socials com per consumidors individuals i col·lectius, com són ajuntaments, escoles, etc. (els nodes).

GARCIA, J. (2002). «Objectiu: mercat social». Nexa, núm. 9.

Què és la intercooperació?

La creació de laços en xarxa per construir mercat social més enllà de la relació estricta entre client i proveïdor, és a dir, no es tracta solament d'una col·laboració sinó d'un procés de construcció conjunta de relacions econòmiques cooperatives des d'una perspectiva de transformació social.

Les xarxes locals

○ Xarxes locals ○ Xarxes locals en fase constitutiva

FAIR USE IN THE U.S. ECONOMY 2017 EDITION

Fair use industries have grown consistently within the past 10 years, and their growth has had a profound impact on the U.S. economy in terms of revenue, jobs added to the U.S. economy, employment opportunities, and exports. Restrictions on fair use in the United States and widespread copyright policies around new emerging ICT jobs, and economic growth and innovation.

REVENUE

from fair use industries

A \$1.0 trillion expansion in four years

VALUE ADDED

to U.S. economy

Value added by fair use industries was \$2.8 trillion, approximately 18 percent of total U.S. current dollar GDP

EMPLOYMENT

U.S. jobs in the fair use economy

18 million (about 1 in 6) U.S. workers benefit from fair use

EXPORTS

of goods & services related to fair use industries

PRODUCTIVITY

3.2% annual increase in fair use industries from 2010 to 2014 (to about \$155,000 per worker)

Tendeix a distribuir millor el valor creat col·lectivament amb els agents implicats i les comunitats; també és més inclusiva cap a l'equilibri de gènere i la diversitat.

Economies de plataforma extractivistes o no

Amb l'objectiu de definir què és i què no és economia col·laborativa, l'Associació Espanyola de l'Economia Digital (Adigital) ha realitzat un estudi, «Els models col·laboratius i sota demanda en plataformes digitals» (2017), per distingir entre activitats de:

Economia col·laborativa: plataforma digital com a intermediària entre iguals, sigui entre organitzacions o particulars, amb contraprestació econòmica o sense. (Airbnb o Goteo)

Economia sota demanda: plataforma digital com a intermediària entre un/a professional i un/a usuari/usuària.

Economia d'accés: plataforma digital que, sense l'intermediari, posa al servei dels/les usuaris/usuàries uns béns per al seu ús temporal, adaptant-se al temps d'ús efectiu que requereixen aquests/es usuaris/usuàries i flexibilitzant la localització espacial d'aquests.

Economies de plataforma extractivistes o no

- 1) **Plataformes orientades a la xarxa** (com Airbnb, TimeRepublic o Eatwith), on els/les usuaris/usuàries tenen una gran quantitat de formes de comunicació per tal d'aconseguir reputació digital i generar confiança per implicar i comprometre altres usuaris/usuàries.
- 2) **Plataformes orientades a transaccions** (Vibbo o Nolotiro), amb menys eines de comunicació i interacció, se centren en la comoditat i estan més connectades amb les funcions tradicionals de consumidor/a i proveïdor/a.
- 3) **Plataformes orientades a la comunitat** (LCQDS o CiroSel) que estan vinculades a una missió social o ambiental i amb un bon nivell de codi de conducta. Aquestes plataformes desenvolupen regles col·lectives, van més enllà d'una regulació d'autogestió basada en la capacitat dels individus per administrar les seves xarxes de confiança.

La investigació netnogràfica (funcionalitat i usabilitat de la plataforma, confiança i reputació virtual, codi de conducta i empremta comunitària) de 55 plataformes de consum col·laboratiu, (Gordo et al., 2015), defineix tres tipus de plataformes de consum col·laboratiu:

Nous concepts

Cooperativisme + Procomuns

“Els procomuns digitals haurien de tenir en compte les lliçons de l'experiència cooperativa, i l'economia cooperativa i social i solidària hauria de considerar el paper que les xarxes digitals, la informació i les comunicacions tenen en la creació de valor, especialment en un context social. Potser la "informació social" és una quarta forma de "capital ficcional" per afegir a la tríade de terra, treball i capital de Polanyi. I potser hi ha un cinquè element, la idea de "Buen Vivir", "bona vida" i la creació de relacions socials, elements importants de la creació de valor que el capital vol mercantilitzar” (Conaty i Bollier, 2014).

Cooperativisme de plataforma

2016 Trebor Scholz - Economia col.laborativa corporativa vs coop de plataforma
una nova visió pel futur del treball i per a una internet més justa. Proposa:

- desafiar el moviment cooperatiu perquè aprofiti les oportunitats de l'economia de la plataforma
- i desafiar l'economia de la plataforma per superar la seva obsessió amb els beneficis a curt termini per a pocs avantatjats.

Cooperativisme de plataforma

Trebor Scholz, “Ours to hack and to own”:

- La governança compartida i la propietat compartida de les palanques de poder d'Internet: les seves plataformes i protocols.
- La propietat i governabilitat democràtica són els pilars del que vol dir ‘cooperativisme’, tant en aquest context com històricament; sense aquests, el concepte seria buit de contingut.

Cooperativisme de plataforma

Plataformes d'allotjament
Plataformes de comunitats de UGC
Plataformes d'intermediació laboral

Mercats de compravenda en línia
Plataformes d'organització solidària
Plataformes de treball

1995

2001

2009

2012

2015

2016

2017

2018

Un (gran) nombre de persones treballa de forma col·laborativa (en general a través d'Internet), amb estructures jeràrquiques menys rígides, governança distribuïda, diferents models e viabilitat

Cooperativisme obert

2014 Josef Davis Coates, "Open Co-ops: Inspiration, Legal Structures & Tools"

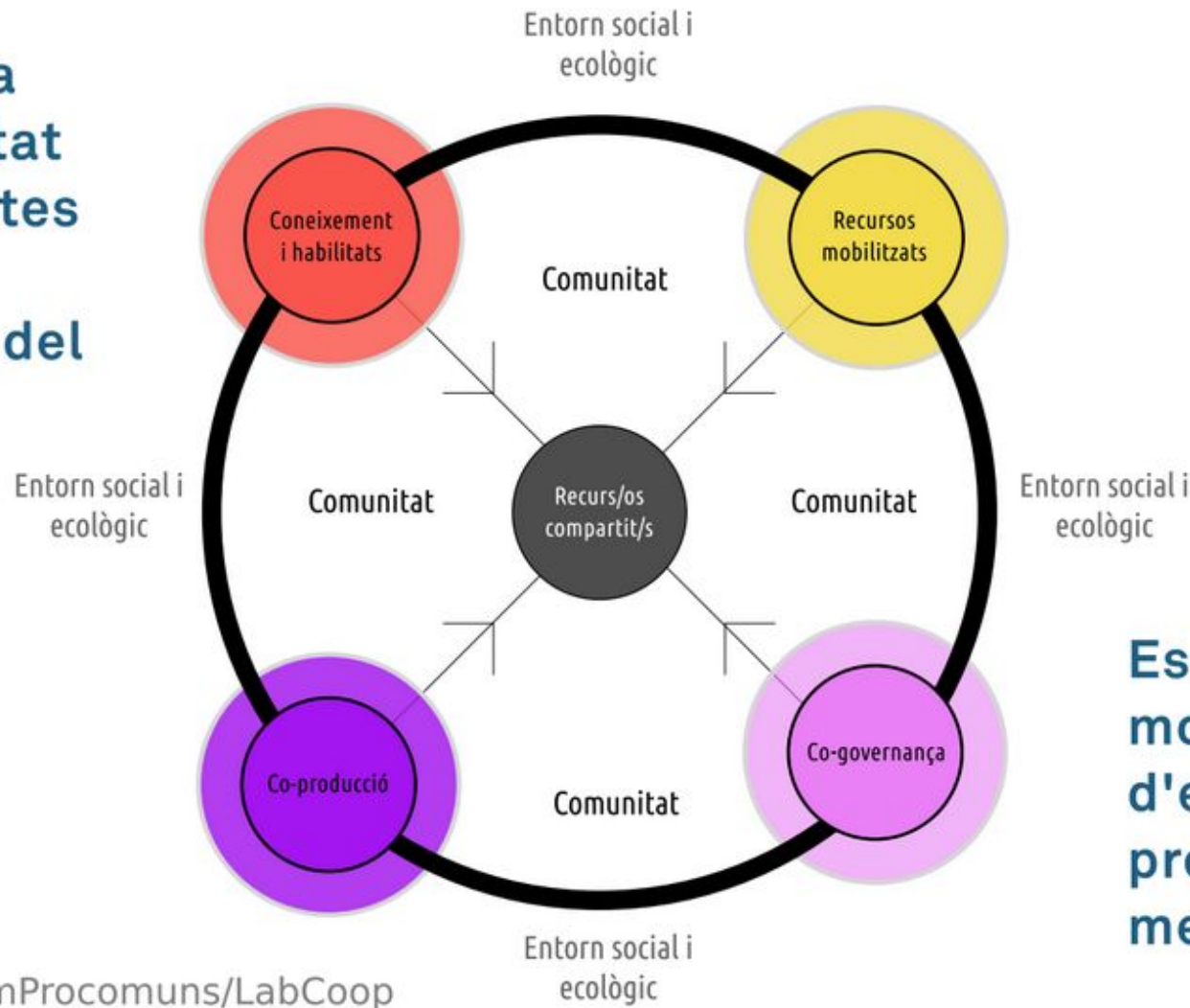
2014 Commons Strategies Group, Michale Bawens, David Bollier, Pat Conaty

- Missió orientada al bé comú (social i ambiental) als estatuts
- Cooperatives que incloguin tots els actors implicats en la seva governança; que siguin socialment inclusives i actives en la incorporació de drets.
- Producció de béns comuns oberts, materials i immaterials
- P2P per reduir costos de producció entre cooperatives en xarxa articulades política i socialment a escala mundial

Sostenibilitat procomú

S'explora la sostenibilitat dels projectes des de la perspectiva del procomú

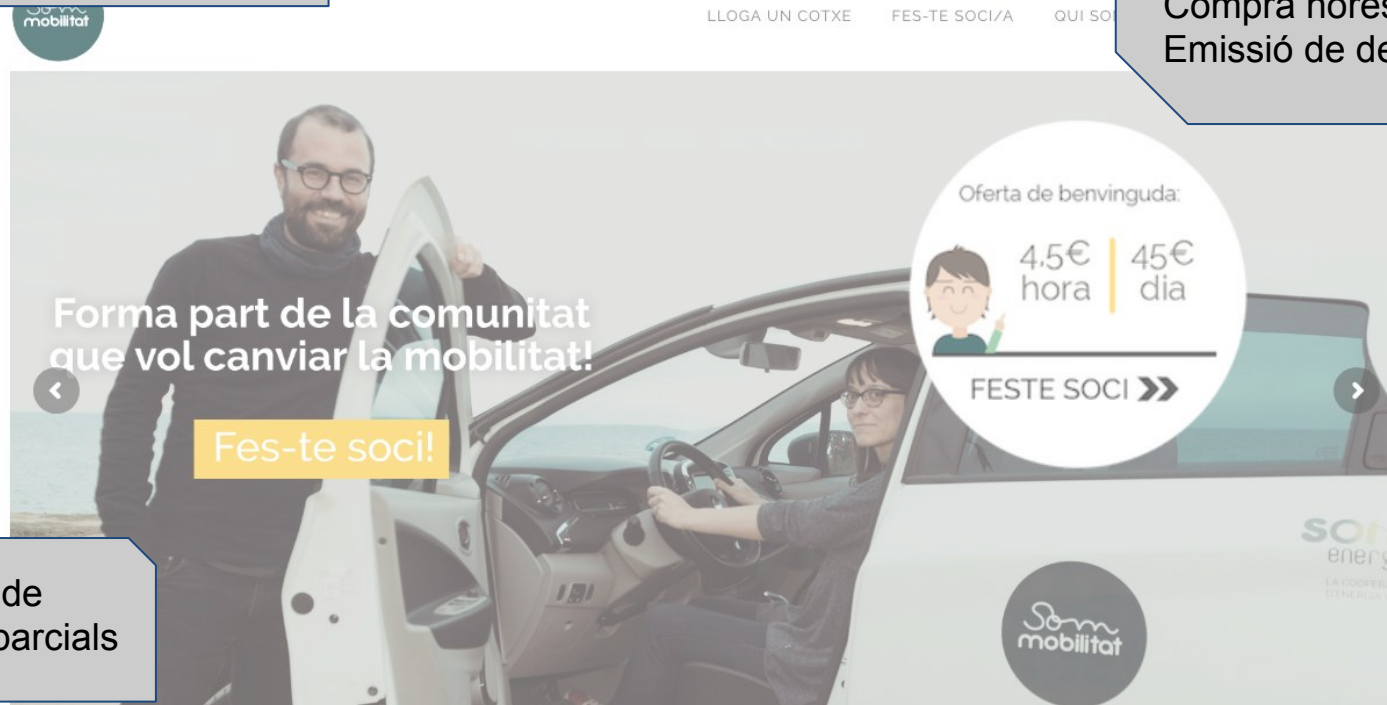
Es consideren models híbrids d'economia del procomú i mercat social

CC-BY-SA FKI/femProcomuns/LabCoop
5 pilars del procomú

Cas: SomMobilitat.coop

Llicència copyfair de l'app
Acompanyament creació
cooperatives similars
(P.Valencià)

Crowdfunding 2016: 22.800€
Matchfunding bcn 2018: 9.510 €
Quotes voluntàries socis
Preu ús cotxe per hores i per dia
Compra col·lectiva bicis elèctriques
Compra cotxe elèctric socis
Compra hores mobilitat ajuntaments
Emissió de deute socis: 160.000€

Intraorg: Banc de
temps + sous parcials

Intraorg/P2P: Grups
locals de socis

Capital social
baix: 10€

Cooperativa
de consum

Ingressos
15%/85%
Central/G.Local

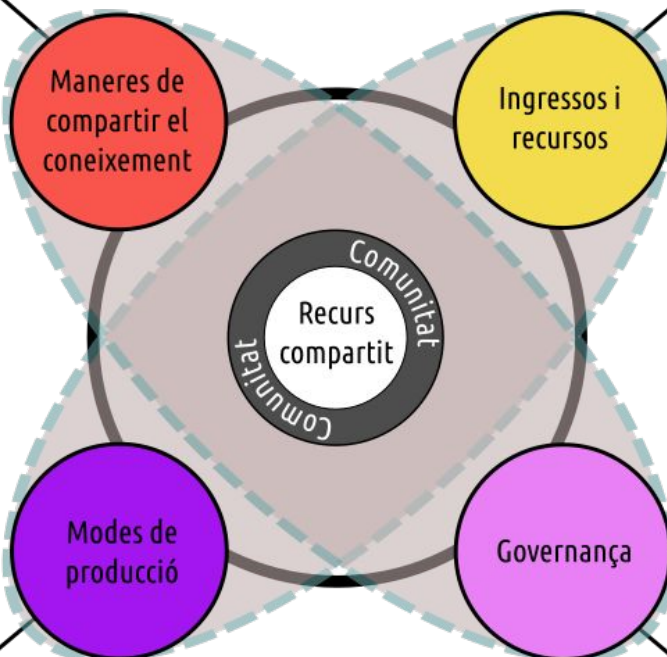
Llicència copenfair de l'app
Acompanyament creació
cooperatives similars
(P.Valencià)

Cas: SomMobilitat.coop

Crowdfunding 2016: 22.800€
Matchfunding bcn 2018: 9.510 €
Quotes voluntàries socis
Preu ús cotxe per hores i per dia
Compra col·lectiva bicis elèctriques
Compra cotxe elèctric socis
Compra hores mobilitat ajuntaments
Emissió de deute socis: 160.000€

Fonts				
Estàndards				
Tipus de llicència:				
				Copyleft
				Permissiu
				CopyFair
				NoComercial
				NoDerivades
				Tots drets reservats
dades	software	disseny	documentació	producte físic
				servei

MODEL DE SOSTENIBILITAT PROCOMÚ

Matchmaking (comissió)
Quotes periòdiques
Compartir costos
Finançament a fons perdut
Anuncis

Intraorg: Banc de
temps + sous parcials

Intraorg/P2P: Grups
locals de socis

intrafirma
mercat
producció p2p
intercooperació

Capital social
baix: 10€

Cooperativa
de consum

Entitat Legal
Política de pertinença
Capital
Presca de decisions
Distribució del valor

Ingressos
15% / 85%
Central/G.Local

BY SA Knowledge Institute <http://freeknowledge.eu>

Cas: Wikipedia.org

Continguts: Llicències lliures
GFDL i CC-BY-SA
Dups regulars de les BD
Software MediaWiki:
Llicència lliure GPL
Dades obertes:
estadístiques d'edició,
finançament, etc..
Xarxa d'associacions

Núm Usuàries	450 M
Ingressos	91 M \$
Número donacions	6,1 M
Donació Mitjana	14,79 \$
% donacions/usuàries	1%

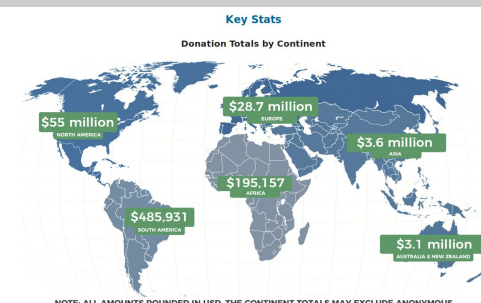
Intraorg: Empleats
fundació i
associacions (no
produeixen continguts)

P2P: Tothom pot
editar (comunitats d'usuaris
voluntaris continguts lliures)

Chapters
User Groups
Thorgs

Wikimedia
Foundation

Comunitats
d'usuàries

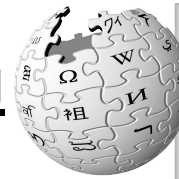

femReconstruïm

free
knowledge
institute

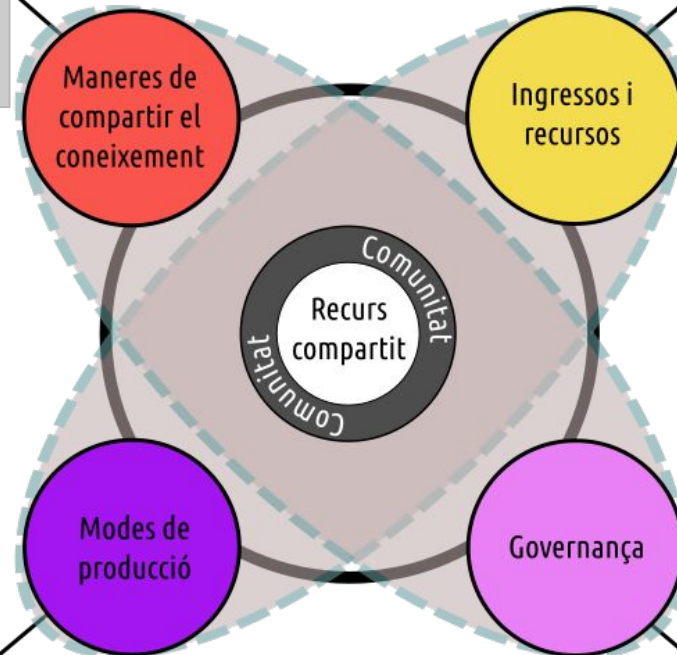
Lab
Laboratori
d'emprenedoria
social
cooperativa
COOP

cas: Wikipedia.org

Continguts: Llicències lliures
GFDL i CC-BY-SA
Dups regulars de les BD
Software MediaWiki:
Llicència lliure GPL
Dades obertes:
estadístiques d'edició,
finançament, etc..
Xarxa d'associacions

MODEL DE SOSTENIBILITAT PROCOMÚ

Ser
Ver
Co
Ma
Qu
Co
Finanç
Anuncis

Núm Usuàries	450 M
Ingressos	91 M \$
Número donacions	6,1 M
Donació Mitjana	14,79 \$
% donacions/usuàries	1%

Tots drets reservats

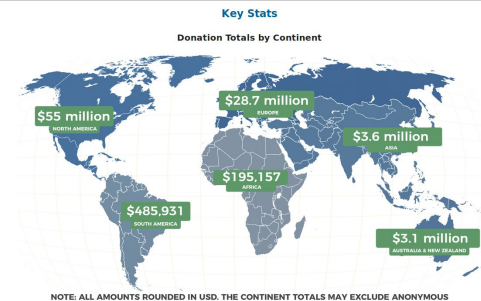
dades
software
disseny
documentació
producte físic
servei

Intraorg: Empleats
fundació i
associacions (no
produeixen continguts)

P2P: Tothom pot
editar (comunitats d'usuaris
voluntaris continguts lliures)

intrafirma
mercat
producció p2p
cooperació

institute <http://freeknowledge.eu>

Entitat Legal

Política de pertinença

Capital

de decisions

ducció del valor

Wikimedia
Foundation

Chapters
User Groups
Thorgs

Comunitats
d'usuàries

femReconstruïm

free
knowledge
institute

Lab
Laboratori
d'emprenedoria
social
cooperativa
COOP

Cas: Katuma

Reconeixement entre
Iguals

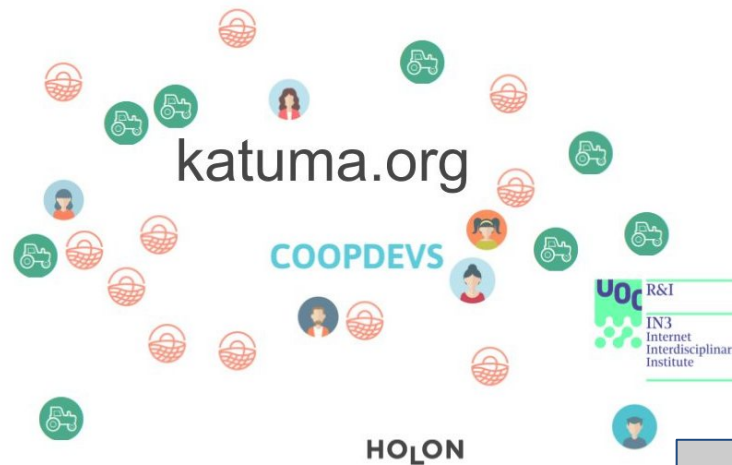
Llicència Copyleft
Afferro GPL

Contribució a Open
Food Network

Producció entre igual
P2P

Crowdfunding
Quotes de persones associades

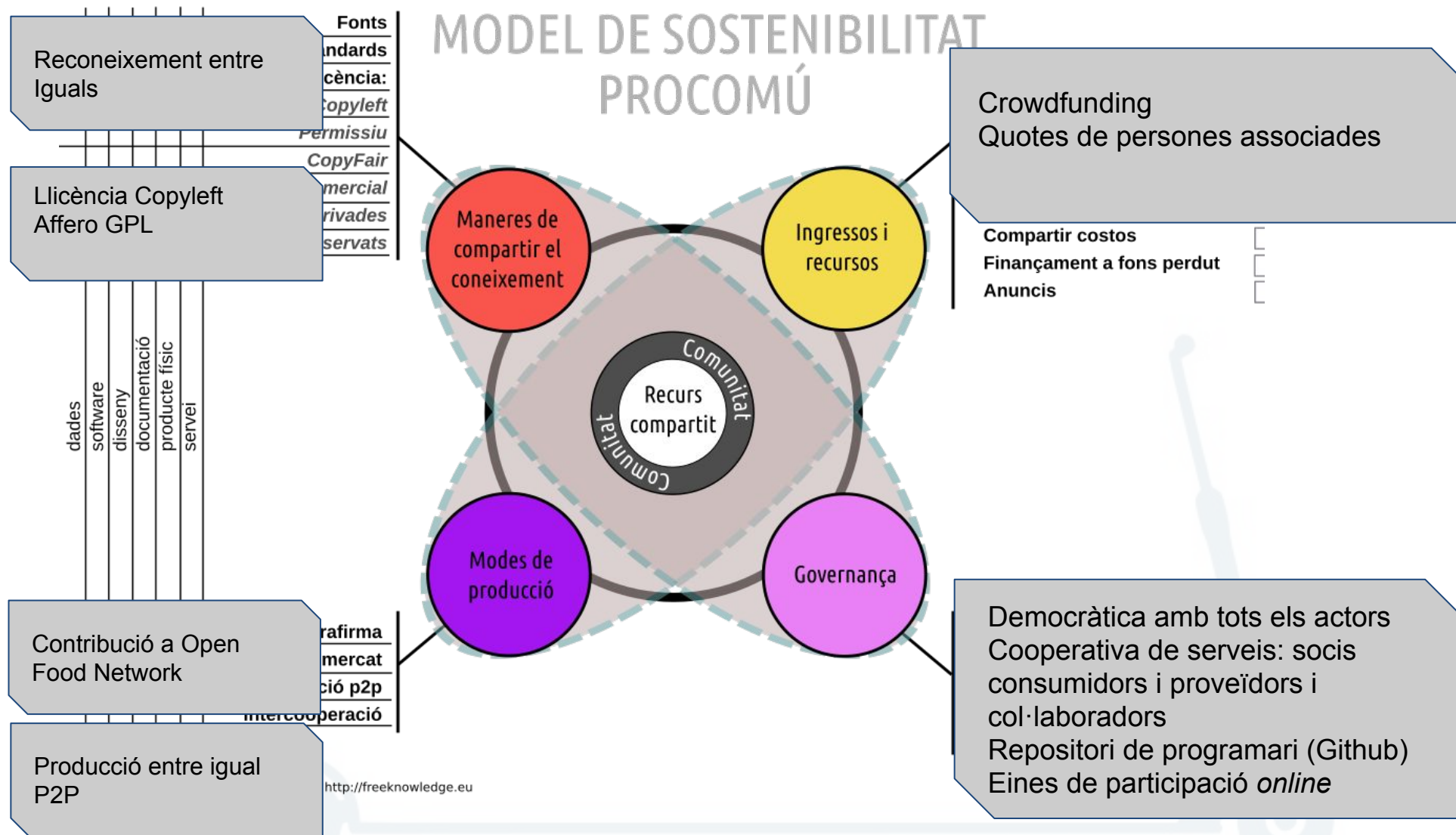
Katuma is based on free [Open Food Network](#) software, which already applies in Australia and France among other countries.

Democràtica amb tots els actors
Cooperativa de serveis: socis
consumidors i proveïdors i
col·laboradors
Repositori de programari (Github)
Eines de participació *online*

Cas: Katuma

**Comunificar és transformar
alguna cosa en comunal,
fer-la un procomú**

**Amb col·laboració honesta, relacions
justes i condicions dignes de les
persones que en formen part**